

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาและการใช้แนวปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในการป้องกัน
การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วน
ปัสสาวะในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง

ผู้เขียน

นางสาวปิยะดา ธนันชัย

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์วิภาวดี

เสนารัตน์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์จิตาภรณ์

จิตรีเชื้อ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ เป็นปัญหาสำคัญในโรงพยาบาล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อพัฒนาและใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง กระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกใช้กรอบแนวคิดของสภาพวิจัยด้านการแพทย์และสาธารณสุขแห่งชาติ ประเทศไทยและสหประชาชาติ แนะนำแนวปฏิบัติทางคลินิก โดยใช้ทฤษฎีการเผยแพร่องค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก ให้กับผู้ป่วยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปที่เข้ารับการรักษาและได้รับการคายส่วนปัสสาวะในห้องผู้ป่วยวิกฤตและห้องผู้ป่วยพิเศษ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม 2552 กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) บุคลากรสุขภาพที่ปฏิบัติงานในห้องผู้ป่วยวิกฤตและห้องผู้ป่วยพิเศษ รวม 37 คน ประกอบด้วยแพทย์ 2 คน พยาบาล 17 คน และผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 18 คน 2) ผู้ป่วยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปที่เข้ารับการรักษาและได้รับการคายส่วนปัสสาวะในห้องผู้ป่วยวิกฤตและห้องผู้ป่วยพิเศษ ก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 30 และ 65 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความคิดเห็นในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก แบบบันทึกการสังเกต และแบบฟอร์มการเฝ้าระวังการติดเชื้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก และแบบบันทึกการสังเกต เท่ากับ 0.92 และ 0.98 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติทางคลินิกในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินสภาพผู้ป่วยก่อน ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ 3) การจัดการเพื่อป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ 5) การดูแลต่อเนื่องเพื่อป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ และ 6) การพัฒนาคุณภาพการบริการ บุคลากรสุขภาพส่วนใหญ่มีความเห็นด้วย ในระดับมากเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกฯ ไปใช้ ภายหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกฯ พนักงานบุคลากรสุขภาพมีการปฏิบัติที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อย่างไรก็ตามอุบัติการณ์การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคายส่วนปัสสาวะ ไม่ลดลง อาจเนื่องจากมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อ

การศึกษาระบบนี้ แสดงให้เห็นว่าแนวปฏิบัติทางคลินิกฯ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้และส่งเสริมให้บุคลากรสุขภาพมีการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ถูกต้องเพิ่มขึ้น

Thesis Title Development and Implementation of Evidence-Based CA-UTI
Practice Guidelines in a Private Hospital

Author Miss Piyada Thananchai

Degree Master of Nursing Science (Infection Control Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Wilawan Senaratana

Chairperson

Associate Professor Jittaporn Chittreecheur

Member

ABSTRACT

Catheter-associated urinary tract infection (CA-UTI) among catheterized patients has become a major problem in hospitals. This developmental research aimed to develop and implement clinical practice guidelines (CPGs) for prevention of catheter-associated urinary tract infection among catheterized patients in a private hospital. The process for developing CPGs utilized framework from the Australian National Health and Medical Research Council and promoted CPGs implementation using the diffusion of innovation theory. Data were collected in intensive care unit and private ward during February to May 2009. A purposive sampling method was used. The sample consisted of: 1) 37 healthcare personals in intensive care unit and private ward, including 2 physicians, 17 nurses, and 18 nurse aids; and 2) catheterized patients, 15 years and older, who were admitted in ICU and private ward before ($n=30$) and after ($n=65$) the CPGs implementation. The research instruments consisted of the demographic data questionnaire, the opinion on implementing CPGs questionnaire, the observational form, and the nosocomial infections surveillance form which were validated by 5 experts. The content validity index of the opinion on implementing CPGs questionnaire and the observational form was 0.92 and 0.98, respectively. The interrater reliability of the observation was 1.00. Data were analyzed using descriptive statistics and chi-square.

Results of the study revealed that the CPGs consisted of six components: 1) protection of patients' right and ethics, 2) assessment of patients before retaining urinary catheter, 3) patients management for prevention of CA-UTI, 4) education for prevention of CA-UTI, 5) continuing of care for prevention of CA-UTI, and 6) improving quality of care. The majority of healthcare personnel strongly agree with feasibility of the CPGs implementation. After implementing CPGs, the compliance with CPGs among healthcare personnel increased statistically significant at the level of .001. However, the incidence of catheter-associated urinary tract infection did not decrease, probably because of the multifactors related to nature of infections.

The findings of this study indicate that CPGs can be used and improve the practices among healthcare personnel on prevention of catheter-associated urinary tract infection.